

การส่งเสริมการส่งออกของจังหวัดสงขลา

ไพศาล สุภไส

สภาพทั่วไป

จังหวัดสงขลาตั้งอยู่ในภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดพัทลุง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย และจังหวัดปัตตานี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และติดต่อกับประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพัทลุงและจังหวัดสตูล

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบโดยเฉพาะบริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทย และบริเวณชายฝั่งทะเลสาบสงขลา มีเนินเขา ภูเขา และพื้นที่ป่าไม้บางส่วน พื้นที่ดังกล่าวเหมาะสมกับการทำการเกษตร และมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมกับการทำประมงชายฝั่งและการเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่จังหวัดสงขลา รวมประมาณ 4.6 ล้านไร่ เป็นพื้นที่เพื่อการทำการเกษตรประมาณ 2.3 ล้านไร่ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ข้าว กาแฟ และปาล์มน้ำมัน (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสงขลา 2535.)

ประชากรเมื่อวันสิ้นปี 2534 รวม 1.1 ล้านคน ส่วนใหญ่มีอาชีพในการเกษตรและทำการประมง นอกจากนี้มีอาชีพประกอบการอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการบริการ โดยที่จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญในเขตภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย ทั้งด้านการค้าภายในประเทศและการค้าต่างประเทศ

ทางด้านอุตสาหกรรมการผลิต จังหวัดสงขลา มีโรงงานอุตสาหกรรมหลายประเภท ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมผลิตแปรรูปสินค้าเกษตรและสินค้าประมง ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพารา อาหารทะเลแช่แข็ง และอาหารทะเลกระป๋อง ไม้ยางพาราแปรรูป เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางพารา เนื้อปลาบดแช่แข็ง และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ เป็นต้น

การค้าต่างประเทศ การส่งสินค้าออกและการนำสินค้าเข้าในท้องที่จังหวัดสงขลา แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

- **การค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย** เป็นการส่งสินค้าออกและนำสินค้าเข้าผ่านด่านศุลกากรที่ประจำช่องทางเข้าออกบริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย ในท้องที่อำเภอสะเดา

- **การค้ากับต่างประเทศ** เป็นการค้ากับประเทศอื่นนอกเหนือจากประเทศมาเลเซีย โดยมีการส่งสินค้าออกและนำสินค้าเข้าผ่านด่านศุลกากรที่ประจำท่าเรือน้ำลึกสงขลา และด่านศุลกากรท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่

การค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย มีการติดต่อการค้าส่งสินค้าออกและนำสินค้าเข้า ในบริเวณชายแดนมาเป็นเวลานานแล้วและมีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้น ส่วนการค้ากับประเทศอื่นเริ่มขึ้นภายหลังการก่อสร้าง และเปิดดำเนินการท่าเรือน้ำลึกสงขลา และภายหลังที่เปิดดำเนินการท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่เมื่อไม่นานมานี้ ยกเว้นการค้าส่งสินค้าบางชนิดผ่านแดนประเทศมาเลเซียไปยังประเทศสิงคโปร์

หลังจากการค้าต่างประเทศได้ขยายตัวมากขึ้น เนื่องจากได้มีการเปิดดำเนินการท่าเรือน้ำลึก

สงขลาเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2531 และเปิดด่านศุลกากรประจำท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานอื่นได้จัดตั้งหน่วยงานย่อยเพื่อดำเนินงานให้การสนับสนุนส่งเสริมการค้าส่งออก เพื่อเป็นการให้บริการส่งเสริมการค้าส่งออกแก่ผู้ส่งออกที่มีภูมิลำเนาในเขตภาคใต้หรือส่งสินค้าออกผ่านด่านศุลกากรในเขตภาคใต้ คือ

- สำนักงานการค้าต่างประเทศภาคใต้ สังกัดกรมการค้าต่างประเทศทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ส่งออกสินค้าที่ควบคุม หรือจัดระเบียบการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ตามกฎหมายการส่งออกและนำเข้าของสินค้า การบริการออกหนังสือรับรองกำเนิดสินค้าประเภทต่าง ๆ ตามข้อตกลงสิทธิพิเศษทางศุลกากรเป็นการทั่วไป (GSP = GENERALIZED SYSTEM OF PREFERENCE) และการให้สิทธิพิเศษทางการค้าอาเซียน (ASEAN PREFERENTIAL TRADING ARRANGEMENT) ตลอดจนการให้การตรวจสอบ และการออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าตามกฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าขาออก

- ศูนย์พาณิชย์กรมภาคใต้-หาดใหญ่ สังกัดกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศทำหน้าที่ให้บริการข้อมูลทางการค้าส่งออกเกี่ยวกับภาวะตลาดต่างประเทศ ตลอดจนการประสานงานจัดส่งผู้ผลิตผู้ส่งออกที่อยู่ในภาคใต้ไปร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ

นอกจากหน่วยงานที่ให้บริการแก่ผู้ส่งออกโดยตรงดังกล่าวแล้วยังมีหน่วยงานที่ให้บริการ โดยทางอ้อม คือ สำนักงานประกันภัยภูมิภาค สังกัดกรมการประกันภัย มีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ประกอบการประกันภัย ซึ่งกิจการนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าต่างประเทศ

หน่วยงานสังกัดกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าวนี้ได้จัดตั้งขึ้นในท้องที่อำเภอหาดใหญ่ เพื่อให้บริการแก่ผู้ประกอบการซึ่งส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอหาดใหญ่ หรือมีสำนักงานธุรกิจของตนในเขตอำเภอหาดใหญ่

ภาวะการค้าต่างประเทศ

ภาวะการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย จังหวัดสงขลามีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับเขตประเทศมาเลเซีย ในท้องที่อำเภอนาทวี สะบ้าย้อย และอำเภอสะเดา สำหรับช่องทางเข้า-ออกที่สามารถทำการค้าส่งออกและนำเข้าอยู่ในท้องที่อำเภอสะเดา จึงได้มีการจัดตั้งด่านศุลกากร เพื่อให้บริการตรวจสอบการส่งสินค้าออกหรือนำสินค้าเข้า 2 ด่าน คือ ด่านศุลกากรสะเดา และด่านศุลกากรปาดังเบซาร์

การค้าบริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย อาจจะถูกถือว่าเป็นการค้าในระดับท้องถิ่น เนื่องจากการนำสินค้าเข้าหรือส่งสินค้าออกในแต่ละครั้งมีปริมาณและมูลค่าไม่มากนักและวิธีการชำระเงินค่าสินค้าส่วนใหญ่กระทำโดยการโอนเงินผ่านการเช็คของผู้ซื้อ หรือตัวแลกเงิน หรือตราพท์ของธนาคาร (BANKER'S DRAFT) จะไม่มีการใช้หนังสือเครดิต (LETTER OF CREDIT) และปรากฏว่ามูลค่าการค้าส่งออกแต่ละครั้งไม่อยู่ในระดับที่ต้องผ่านการควบคุมการนำเงินตราของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งกำหนดว่าถ้ามูลค่าการค้าส่งออกครั้งละไม่เกิน 500,000 บาท ไม่ต้องรายงานการนำเงินตราเข้าประเทศ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2534 : 2)

สำหรับสินค้าส่งออกในลักษณะการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย ได้แก่ ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพารา (ยางแผ่นรมควัน กุ้งมือยาง ยางรัดของและยางแท่ง) สัตว์น้ำแช่แข็ง อาหารบรรจุกระป๋อง ผักสด-ผลไม้สด ไม้ยางพาราแปรรูป ส่วนสินค้านำเข้า ได้แก่ เครื่องจักรและอุปกรณ์ สัตว์น้ำแช่แข็ง น้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี อาหาร ไม้แปรรูป และแป้งสาลี เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีสินค้าผ่านแดนมาเลเซียไปยังประเทศสิงคโปร์ เช่น ผักสด-ผลไม้สด และสัตว์น้ำแช่แข็ง และมีสินค้าที่ส่งผ่านมาเลเซียไปลงเรือที่ท่าเรือปีนังเพื่อขนส่งไปยังประเทศต่าง ๆ ในยุโรป ญี่ปุ่น และ

สหรัฐอเมริกาด้วย

ภาวะการค้าต่างประเทศ การส่งสินค้าออกหรือนำสินค้าเข้าผ่านด่านศุลกากรประจำท่าเรือ น้ำลึกสงขลา และประจำท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่เป็นการค้ากับประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากการค้ากับประเทศมาเลเซีย

ภายหลังจากเปิดดำเนินการท่าเรือน้ำลึกสงขลา ตั้งแต่วันที่ 6 ธันวาคม 2531 ปริมาณและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าผ่านด่านศุลกากรสงขลามีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้นตลอดมา สินค้าที่ส่งออกไปท่าเรือน้ำลึกสงขลา ได้แก่ ยางพารา และผลิตภัณฑ์ยางพารา (ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ถูมียอยาง ยางรัดของ และน้ำยางข้น) ผักสด-ผลไม้สด ผักผลไม้บรรจุกระป๋อง สัตว์น้ำแช่แข็ง หรือบรรจุกระป๋อง สำหรับประเทศปลายทาง ได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ สวีเดน เนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร อิตาลี แคนาดา สหรัฐอเมริกาและออสเตรเลีย เป็นต้น

สำหรับสินค้านำเข้าผ่านด่านศุลกากรสงขลา ได้แก่ ซีเมนต์จากจีน มาเลเซีย อินโดนีเซีย เหล็กเส้นที่ใช้ในการก่อสร้าง และปลาทูน่า

สำหรับการส่งสินค้าออก และนำสินค้าเข้าผ่านด่านศุลกากรท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ มีปริมาณและมูลค่าน้อย เนื่องจากเป็นการขนส่งทางเครื่องบินซึ่งจะมีเพียงสินค้าจำพวกสัตว์น้ำประเภทสวยงามเท่านั้น

มูลค่าสินค้าส่งออกและสินค้านำเข้า ผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลาซึ่งรวมถึงการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย และการค้าต่างประเทศกับประเทศอื่น ๆ มีมูลค่ารวม ดังตารางต่อไปนี้

สถิติมูลค่าสินค้าออกและนำเข้าผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา

ปี	มูลค่าสินค้าส่งออก		มูลค่าสินค้านำเข้า		ดุลการค้า	
	ล้านบาท	% เปลี่ยนแปลง	ล้านบาท	% เปลี่ยนแปลง	ล้านบาท	% เปลี่ยนแปลง
2532	20,470.27		4,898.39		15,571.88	
2533	20,035.35	-2.12	6,519.93	+33.10	13,515.42	-13.20
2534	27,461.11	+37.06	9,019.68	+38.34	18,441.43	+36.44
2535	30,854.83	+12.35	11,684.88	+29.54	19,169.95	+3.95

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสงขลา การค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย จังหวัดสงขลา เอกสารโรเนียว, 2535

หมายเหตุ 1. คำนวณอัตราการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละเพิ่มเติม

2. สถิติดังกล่าวเป็นข้อมูลรวมจากด่านศุลกากรทุกด่านในจังหวัดสงขลา

จากตารางข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่ามูลค่าสินค้าส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15.76 ต่อปี คือเพิ่มจากมูลค่า 20,470.27 ล้านบาท ในปี 2532 เป็น 30,854.83 ล้านบาท ในปี 2535 ส่วนมูลค่าสินค้านำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 33.66 ต่อปี คือเพิ่มจาก 4,898.39 ล้านบาท ในปี 2532 เป็น 11,684.88 ล้านบาท ในปี 2535

ซึ่งทำให้ภาวะดุลการการค้าเกินดุลมาตลอดคือ 15,571.88 ล้านบาทในปี 2532 เป็น 19,169.95 ล้านบาทในปี 2535

สินค้าส่งออกที่สำคัญ 10 รายการแรก ที่ส่งออกผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา ในปี 2535 ตามลำดับมูลค่า ดังนี้

ยางและผลิตภัณฑ์ยางพารา	14,982.19	ล้านบาท
สัตว์น้ำแช่แข็ง	7,179.81	ล้านบาท
ก๊าซธรรมชาติ	2,686.70	ล้านบาท
อาหารบรรจุกระป๋อง	1,734.40	ล้านบาท
ผักสด-ผลไม้สด	298.57	ล้านบาท
ถู่มือยาง	230.82	ล้านบาท
ไม้ยางพาราแปรรูป	154.01	ล้านบาท
ถั่ว-ข้าวโพด	124.86	ล้านบาท
แร่ต่าง ๆ	136.20	ล้านบาท
แป้งมันสำปะหลัง	110.63	ล้านบาท

สินค้านำเข้าที่สำคัญ 8 รายการแรก ที่นำเข้าผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา ในปี 2535 ตามลำดับมูลค่า ดังนี้

เครื่องจักรและอุปกรณ์	6,187.10	ล้านบาท
สัตว์น้ำแช่แข็ง	1,909.17	ล้านบาท
น้ำมันเชื้อเพลิง	1,740.85	ล้านบาท
ปุ๋ยเคมี	238.72	ล้านบาท
อาหาร	133.66	ล้านบาท
ตู้คอนเทนเนอร์	44.67	ล้านบาท
ไม้แปรรูป	33.88	ล้านบาท
รถยนต์ รถแทรกเตอร์	21.44	ล้านบาท

การส่งเสริมการส่งออกและผลประโยชน์จากการส่งออก

จากรายการสินค้าส่งออกที่สำคัญ จะปรากฏว่าสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดสินค้าในภาคใต้ของประเทศไทย เช่น ยางและผลิตภัณฑ์ยาง สัตว์น้ำแช่แข็ง ก๊าซธรรมชาติ อาหารบรรจุกระป๋อง (หมายถึงอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง) ผักสด ผลไม้สด (ส่งออกในลักษณะแช่เย็นจนแข็ง) ถู่มือยาง และไม้ยางพาราแปรรูป ทุกรายการเหล่านี้เป็นผลผลิตในท้องที่จังหวัดสงขลา

ถ้าพิจารณาการส่งออกตามรายการดังกล่าวข้างต้น เฉพาะ 5 รายการแรกที่มีมูลค่าสูง จะปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการส่งออกรวมของจังหวัดสงขลา จะมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 87.15 ซึ่งในรายการดังกล่าวนี้ ยางและผลิตภัณฑ์ยางพารามีสัดส่วนสูงที่สุดคือร้อยละ 48.55 ของมูลค่าการส่งออก รวม รองลงมาคือสัตว์น้ำแช่แข็ง ร้อยละ 23.26 ของมูลค่าการส่งออกรวม

ถ้าพิจารณาเปรียบเทียบการส่งออกในจังหวัดสงขลากับการส่งออกในภาคใต้ จะสามารถพิจารณาเปรียบเทียบได้เฉพาะยางและผลิตภัณฑ์ยางพาราที่สามารถหาข้อมูลการส่งออกของภาคใต้ได้ ปรากฏว่ามูลค่าส่งออกผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา 14,982.19 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.29 ของมูลค่า

การส่งออกในภาคใต้ซึ่งมีมูลค่า 18,205.6 ล้านบาท (ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้ : 2536) หรือคิดเป็นร้อยละ 51.79 ของมูลค่าการส่งออกรวมทั้งประเทศ ซึ่งมีมูลค่า 28,924.7 ล้านบาท (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. 2536 : 61) ทั้งนี้เนื่องจากการเปิดดำเนินการท่าเรือน้ำลึกสงขลาและท่าเรือน้ำลึกภูเก็ตจึงทำให้การส่งออกยางและผลิตภัณฑ์ยางพาราส่งออกในภาคใต้มากขึ้นแทนการส่งออกที่ทำเรือกรุงเทพ

สำหรับสินค้ารายการอื่น ๆ เฉพาะรายการที่สำคัญสามารถเปรียบเทียบมูลค่าที่ส่งออกในจังหวัดสงขลากับการส่งออกรวมของประเทศได้ คือ

- สัตว์น้ำแช่แข็ง ซึ่งประกอบด้วยกุ้งสด ปลาหมึกสด และปลาสดแช่เย็นหรือแช่เย็นจนแข็ง มูลค่าส่งออกผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา 7,179.81 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.0 ของมูลค่าส่งออกรวมทั้งประเทศ ซึ่งมีมูลค่า 39,884.6 ล้านบาท (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. 2536 : 62)

- ก๊าซธรรมชาติ ส่งออกในลักษณะก๊าซเหลว มูลค่าการส่งออกผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา 2,688.70 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 91.74 ของมูลค่าการส่งออกรวมทั้งประเทศ ซึ่งมีมูลค่า 2,928.4 ล้านบาท (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. 2536 : 73)

- อาหารบรรจุกระป๋อง ซึ่งหมายถึงอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง มูลค่าส่งออกผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา 1,734.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.10 ของมูลค่าการส่งออกรวมทั้งประเทศ ซึ่งมีมูลค่า 24,424.6 ล้านบาท (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. 2536 : 64)

- ผักและผลไม้สด ส่งออกในลักษณะแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง มูลค่าส่งออกผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา 298.97 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.26 ของมูลค่าการส่งออกรวมทั้งประเทศ ซึ่งมีมูลค่า 2,649.8 ล้านบาท (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. 2536 : 61)

สินค้าที่ส่งออกด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา แต่มีการนำเข้ามาจากแหล่งผลิตในจังหวัดอื่นในเขตภาคใต้ หรือจังหวัดอื่น หรือภาคอื่นของประเทศไทย มีหลายรายการเช่น ถั่ว ข้าวโพด ส่วนใหญ่จะผลิตในภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มูลค่าส่งออกผ่านด่านศุลกากรในเขตจังหวัดสงขลา ในปี 2535 ประมาณ 124.86 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.40 ของมูลค่าการส่งออกผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา เท่านั้นหรือแปงมันสำปะหลังซึ่งมีแหล่งผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่งออกผ่านด่านศุลกากรจังหวัดสงขลา ประมาณ 110.63 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.35 ของมูลค่าส่งออกในจังหวัดสงขลา สินค้าทั้ง 2 รายการนี้เป็น การส่งออกไปยัง ประเทศมาเลเซียในลักษณะการค้าชายแดนเท่านั้น

ส่วนสินค้าอีกรายการหนึ่ง คือ แร่ มูลค่าการส่งออกผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา 136.20 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นแร่ยิปซัมซึ่งมีแหล่งผลิตในจังหวัดนครศรีธรรมราชเท่านั้น

สินค้าส่งออกผ่านด่านศุลกากรตามรายการต่างๆ ที่กล่าวมานี้ รายการที่มีการผลิตแปรรูปโดยใช้วัตถุดิบที่ผลิตขึ้นในจังหวัดสงขลามูลค่ามากกว่า สินค้าส่งออกที่มีแหล่งผลิตหรือวัตถุดิบในจังหวัดอื่น ๆ เมื่อมีการส่งออกต่างประเทศผลประโยชน์จึงตกอยู่กับผู้ประกอบการส่งออกและผู้ผลิตวัตถุดิบหรือเป็นเจ้าของวัตถุดิบที่นำมาผลิตเป็นสินค้าหรือส่งออกนั้น ๆ

ถ้าพิจารณาทางด้าน การให้การสนับสนุนการส่งออกโดยวิธีต่าง ๆ ของหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลา สามารถแยกพิจารณา ดังนี้

- การให้บริการออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า สำนักงานการค้าต่างประเทศ ภาคใต้ มีหน้าที่รับผิดชอบให้การสนับสนุนการส่งออก โดยการออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า FORM A ตามข้อตกลงสิทธิพิเศษทางศุลกากรเป็นการทั่วไป (GSP = Generalized System of Preference) FORM C ตามข้อตกลงสิทธิพิเศษทางการค้าอาเซียน (ASEAN Preferential Trading Arrangement) หนังสือรับรอง

แหล่งกำเนิดสินค้าทั่วไป (Certificate of Origin) และ FORM GSTP (Global System of Trade Preference)

การให้บริการออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้านี้ มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี เนื่องจากการส่งออกขยายตัวและผู้ส่งออกเห็นประโยชน์จากการใช้หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าเหล่านี้ โดยผู้ขอรับหนังสือรับรองฯ ดังกล่าวส่วนใหญ่จะส่งสินค้าออกผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา

ถ้าพิจารณาทั่วไปแล้ว จะปรากฏว่าสินค้าออกในเขตจังหวัดสงขลา หรือ ในเขตภาคใต้เป็นสินค้าที่อยู่ในข่ายได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากร GSP หรือ ASEAN PTA เป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะป็นสินค้ายาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา อาหารกระป๋อง อาหารทะเลแช่แข็ง และอื่น ๆ

ปริมาณการออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าและมูลค่าสินค้าตามหนังสือรับรองฯ ประเภทต่าง ๆ ที่สำนักงานการค้าต่างประเทศภาคใต้ ให้บริการแก่ผู้ส่งออก ดังตารางต่อไปนี้

ปริมาณการออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าและมูลค่าตามหนังสือรับรอง

		2532	2533	2534	2535
FORM A	(ฉบับ)	707	1,215	1,748	1,815
	(ล้านบาท)	622.37	978.41	1,535.48	1,841.84
FORM C	(ฉบับ)	3,016	3,383	3,540	4,735
	(ล้านบาท)	706.54	682.74	711.45	655.51
FORM C/O	(ฉบับ)	164	275	305	422
	(ล้านบาท)	163.37	206.22	288.71	363.04
FORM GSTP	(ฉบับ)	-	-	1	-
	(ล้านบาท)	-	-	2.11	-
รวม	(ฉบับ)	3,887	4,873	5,594	6,972
	(ล้านบาท)	1,492.31	1,867.37	2,537.75	2,860.39
อัตราเพิ่ม	(ฉบับ)		+25.36	+14.79	+24.36
การใช้สิทธิ (%)	(ล้านบาท)		+25.13	+35.89	+12.71

ที่มา : สำนักงานการค้าต่างประเทศภาคใต้

หมายเหตุ ได้สรุปจัดทำเป็นตารางจากข้อมูลจากแหล่งดังกล่าว

จากตารางแสดงว่าปริมาณการให้บริการเพิ่มขึ้น จาก 3,887 ฉบับในปี 2532 เป็น 4,873 ฉบับ ในปี 2533 เป็น 5,594 ฉบับ ในปี 2534 และเป็น 6,972 ฉบับ ในปี 2535 โดยอัตราเพิ่มร้อยละ 25.36 , 14.79 และ 24.36 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนมูลค่าของสินค้าตามหนังสือรับรองประเภทต่าง ๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน คือ จาก 1,492.31 ล้านบาท เป็น 1,867.37 ล้านบาท ในปี 2533 เป็น 2,537.75 ล้านบาท ในปี 2534 และ

2,860.39 ล้านบาท ในปี 2535 โดยมี อัตราเพิ่มร้อยละ 25.13, 35.89 และ 12.71 ต่อปี ตามลำดับ

- การให้บริการออกหนังสืออนุญาตส่งออก มีสินค้าบางรายการที่เป็นสินค้าควบคุม การส่งออก ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งสินค้าออกไปนอกประเทศและการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร สำหรับสินค้าที่ส่งออกในเขตภาคใต้ คือ ไม้ยางพาราแปรรูป และมีการให้บริการตรวจสอบออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออก คือ สินค้าปลาป่น ในระยะที่ผ่านมาสำนักงาน การค้าต่างประเทศภาคใต้ ได้ให้บริการออกใบอนุญาตส่งออกและออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นการส่งออกผ่านด่านศุลกากรในจังหวัดสงขลา

ปริมาณการออกหนังสืออนุญาต และการออกใบรับรองมาตรฐานสินค้าส่งออกและมูลค่าสินค้า ตามหนังสืออนุญาตหรือใบรับรอง

		2532	2533	2534	2535
การออกหนังสืออนุญาต	(ฉบับ)	17	127	168	187
	(ล้านบาท)	6.13	59.70	89.26	71.15
การออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า	(ตัน)	20,366.90	7,874.43	3,858.32	921.93
	(ล้านบาท)	221.56	83.28	40.09	10.46

ที่มา : สำนักงานการค้าต่างประเทศภาคใต้

หมายเหตุ สรุปและจัดทำเป็นตารางจากข้อมูลจากแหล่งดังกล่าว

การให้บริการออกหนังสืออนุญาตและการออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า มีปริมาณไม่มากนัก และมูลค่าตามหนังสือรับรองหรือใบรับรองมาตรฐานสินค้า ก็ไม่มากแต่ก็เป็นงานการให้บริการแก่ผู้ส่งออก ที่จะสนับสนุนแก่ผู้ส่งออก เป็นการลดขั้นตอนการไปขอหนังสืออนุญาตหรือขอให้ตรวจสอบและออกใบรับรอง มาตรฐานสินค้าที่กรุงเทพฯ ฯ

- การให้สินเชื่อเพื่อการส่งออก ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้ ได้สนับสนุนการให้ สินเชื่อแก่ผู้ส่งออกผ่านธนาคารพาณิชย์ที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดต่าง ๆ ในปี 2535 ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขา ภาคใต้ ได้ให้การสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ผู้ส่งออกในเขตภาคใต้ ในแต่ละเดือนมีมูลค่าระหว่าง 3,120- 4,160.7 ล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 2.85-3.80 ของมูลค่าสินเชื่อที่ให้แก่ผู้ต้องการสินเชื่อประเภทต่าง ๆ ในเขตภาคใต้ ซึ่งมีมูลค่ารวม 109,394.2 ล้านบาท (ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้ . 2536)

สำหรับช่วงระยะเวลาที่ให้สินเชื่อต่ำสุด ในปี 2535 คือ เดือนพฤษภาคม และช่วงเวลาการให้ สินเชื่อสูงสุด คือ เดือนตุลาคม ส่วนจำนวนสินเชื่อคงค้างเมื่อวันสิ้นปี 2535 เป็นมูลค่า 3,943.7 ล้านบาท

อย่างไรก็ตามไม่สามารถแยกได้ว่า การให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกแก่ผู้ส่งออกในจังหวัดสงขลา จะมีมากน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับการให้สินเชื่อรวมทั้งภาคใต้ แต่ก็พอจะประมาณได้ว่าปริมาณสินค้าเพื่อ การส่งออกที่ให้แก่ผู้ส่งออกในเขตจังหวัดสงขลามากกว่าในท้องที่จังหวัดอื่น เพราะการส่งออกสามารถกระทำ ได้จำกัดเฉพาะในบางจังหวัด และถ้าพิจารณาสภาพโดยทั่วไปแล้วก็จะพบว่าการส่งออกผ่านด่านศุลกากรใน

จังหวัดสงขลาจะมีปริมาณมากกว่าการส่งออกผ่านจังหวัดอื่น เนื่องจากมีสิ่งอำนวยความสะดวก ที่สนับสนุน การส่งออกได้สะดวกมากกว่าท้องที่จังหวัดอื่น เช่น มีท่าเรือน้ำลึก มีทางรถไฟติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างอื่น เช่น การสื่อสาร หรือ ทำอากาศยานนานาชาติ

- **การรวมกลุ่มในลักษณะสถาบันภาคเอกชน** สถาบันภาคเอกชนที่รวมกลุ่มเพื่อให้ การสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการผลิตและการส่งออก ในจังหวัดสงขลา มี 2 สถาบัน คือ หอการค้าจังหวัดและ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา สถาบันเอกชนเหล่านี้ให้การสนับสนุนส่งเสริมการ ส่งออกโดยเฉพาะหอการค้าจังหวัดสงขลานั้นเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญที่ให้การสนับสนุนการส่งออกมีการให้ บริการออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าสำหรับสินค้าที่อยู่ในข่ายได้รับสิทธิพิเศษทางการค้า เสริมบทบาท ของหน่วยราชการอีกส่วนหนึ่ง และบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งคือ การร่วมจัดตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อให้ การสนับสนุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจสามฝ่าย หรือ IMT-GT ที่กำลังได้รับการผลักดันจากภาครัฐของ ประเทศผู้เกี่ยวข้องทั้ง 3 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย

สรุป

การให้การส่งเสริมการค้าต่างประเทศในจังหวัดสงขลาได้ขยายตัวอย่างมาก ทั้งภาครัฐบาลที่ จัดตั้งหน่วยงานให้บริการแก่ผู้ส่งออกตลอดจนภาคเอกชนเองก็กำลังตื่นตัวในการให้บริการสนับสนุนแก่ผู้ส่งออก และการส่งออกในเขตจังหวัดสงขลานั้น ปรากฏว่าผลประโยชน์จากการส่งออกส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้เกี่ยวข้อง ในจังหวัดสงขลา คือ ผู้ผลิตวัตถุดิบซึ่งได้แก่ เกษตรกร ชาวประมง ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ และผู้ประกอบการค้าส่งออกที่ส่งออกผ่านด่านศุลกากรที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดสงขลา ทั้งที่เป็นลักษณะการค้า ขายแดนไทย-มาเลเซีย และการค้าต่างประเทศกับประเทศคู่ค้าส่วนอื่นของโลก.

เอกสารหนังสืออ้างอิง

1. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสงขลา. ข้อมูลภาคใต้: เอกสารถ่ายสำเนา, 2535.
2. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสงขลา. ข้อมูลจังหวัดสงขลา : เอกสารถ่ายสำเนา, 2535.
3. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสงขลา. การค้าชายแดนไทย-มาเลเซียจังหวัดสงขลา. เอกสารโรเนียว, 2535.
4. สำนักงานการค้าต่างประเทศภาคใต้. การปฏิบัติงานของสำนักงานการค้าต่างประเทศภาคใต้เอกสารโรเนียว ประจำปี 2533, 2534 และ 2535.
5. ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้. ข้อควรทราบเกี่ยวกับการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน. เอกสารโรเนียว, 2534.
6. ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคใต้. รายงานเศรษฐกิจและการเงินภาคใต้. ปีที่ 17 ฉบับที่ 3, มีนาคม 2536.
7. กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. สถิติการค้าและเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของไทย ปี 2535: กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2536.

